

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 11C/5/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3820200576
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivana Macková
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2022:3820200576.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudkyňou JUDr. Ivanou Mackovou v spore žalobkýň: 1/ W. C., nar. XX.X.XXXX, bytom P. I. XXX, 2/ R. M., nar. X.X.XXXX, bytom P. I. XXX, oboch zastúpených JUDr. Romanom Henčelom, advokátom so sídlom G. Švéniho 8, Prievidza, proti žalovanému: W. O. J., nar. X.X.XXXX, bytom Y. XXXX/X, Y., zastúpenému JUDr. Gabrielom Olšovským, advokátom so sídlom G. Švéniho 6, Prievidza, o náhradu nemajetkovej ujmy, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni 1/ sumu 10.000,- eur v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni 2/ sumu 10.000,- eur v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

III. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

IV. Žalobkyniam 1/ a 2/ priznáva voči žalovanému nárok na náhradu trov konania vo výške 100% z prisúdenej sumy.

V. Štátu priznáva voči žalovanému nárok na náhradu trov konania vo výške 100 %.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa 1/ sa podanou žalobou domáhala od žalovaného zaplataenia 25.000 eur a žalobkyňa 2/ taktiež sumy 25.000 eur titulom náhrady nemajetkovej ujmy.

2. Žalobu odôvodnili tým, že rozsudkom Okresného súdu Trenčín sp. zn. 3T/16/2019 bola schválená dohoda o vine a treste, podľa ktorej žalovaný uznal vinu za skutok, že dňa 19.5.2018 v čase približne o 3.50 hodine viedol osobné motorové vozidlo zn. Volkswagen Golf, keď počas jazdy prešiel do protismeru, kde sa zrazil s nákladnou súpravou, po náraze sa nákladná súprava vzpriečila, dostala sa do šmyku a prešla do protismeru, kde do pravej prednej časti ťahača narazilo osobné motorové vozidlo zn. Škoda Felicia, ktoré viedol R. C., po náraze s ťahačom bolo vozidlo zn. Škoda Felicia odhodnené mimo cestu do poľa, kde sa prevrátilo na strechu, pri dopravnej nehode utrpel vodič R. C. úrazovo-krvácavý šok v dôsledku kompresívnych poranení orgánov hrudníka a brucha s krvácaním do hrudnej a brušnej dutiny v dôsledku ktorých na mieste nehody zomrel. Žalovaný svojím konaním porušil ustanovenie § 9 ods. 1 s poukazom na § 137 ods. 2 písm. c) zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a to tým, že nevedol vozidlo v pravom jazdnom pruhu a porušil pravidlá cestnej premávky, v ktorého dôsledku vznikla dopravná nehoda pri ktorej inému z nebanlivosti spôsobil smrť, pričom čin spáchal závažnejším spôsobom konania - porušením dôležitej povinnosti uloženej mu podľa zákona. Svojím konaním spáchal prečin usmrtenia.

Žalobkyne sú dcérami nebohého R. C.. K smrti ich otca došlo náhle.

Žalobkyňa 1/ uviedla, že ju smrť otca hlboko zasiahla. Oboch rodičov zhruba od puberty oslovovala krstnými menami, otca R., mamu S. alebo S.. Rodičia obom dcéram poskytovali radostné detstvo, ktoré si začala postupne uvedomovať, keď bývali na Inoveckej chate, kde rodičia pracovali ako chatári. Následne sa rodina presťahovala do rodinného domu v P. I.. Rodičia obe dcéry od detstva brávali na výlety, kúpaliská,...Otec učil obe dcéry plávať. Keď bola na strednej škole, otec nemal nikdy problém prísť pre ňu, keď sa neskôr vracala zo školského výletu alebo podobných školských aktivít. Jej vzťah k rodičom bol dobrý, nekonfliktný. Rodičia sa rozviedli, ale ona naďalej žila s otcom a mamou v jednej domácnosti. Otec chodieval na týždňovky a potom týždeň býval doma. Počas tohto spolunažívania sa s mamou o otca starali - varili, prali, starali sa o domácnosť. Otec prispieval na domácnosť sumou 150 eur mesačne a keďže jazdil autom, robieval pre domácnosť nákupy. Spolu sa ako rodina zúčastňovali rodinných akcií a osláv. Otca videla naposledy 13.5.2018, keď mala dcéra žalobkyne 2/ 1. sväté prijímanie. Po slávnostnom obede išli spoločne domov. Otec išiel na týždeň do práce - robil kuchára. V priebehu týždňa im telefonicky oznámil, že príde asi v sobotu, ale že ešte zavolá. Keď mali akciu a vedel, že príde neskôr, vždy volal, aby vytiahli kľúč z dverí, aby sa mohol dostať domov a nezobudil ich. V piatok pred dopravnou nehodou napísal správu, že príde v sobotu nad ráno. Otec však neprišiel. Pri raňajkách s mamou videla, že na ulici stojí policajné auto. Policajtky jej a mame oznámili, že otec mal dopravnú nehodu, ktorú nezavinil, ale je bohužiaľ mŕtvy. Následne išla s mamou oznámiť túto zlú správu sestre - žalobkyni 2/, ktorá býva na tej istej ulici. Stratu otca ťažko znášala. Musela užívať lieky na upokojenie, nevedela sa na nič sústrediť. Nemohla jesť a v nasledujúcom období veľmi schudla. Otca nemohla vidieť ani na pohrebe, pretože truhla bola zatvorená a pred pohrebom boli upozornení, aby ju neotvárali, že by to vzhľadom na devastačné poranenia tela pri dopravnej nehode nebol „príjemný“ pohľad. Týždeň po pohrebe mal otec variť na oslave 70 rokov u ich susedky. Spolu s mamou tam varili za neho a bolo to psychicky dosť náročné, lebo každú chvíľu si na neho spomenuli. V tomto období mala ísť na zájazd do Škótska, ale nebola schopná cestovať a zrušila ho. Stratu otca považuje za nezvratný a trvalý zásah do jej osobnostných práv.

Žalobkyňa 2/ uviedla, že mala šťastné detstvo plné zážitkov a výletov, ktoré organizoval najmä nebohý otec. Obaja rodičia, ale najmä otec jej pomohol pri hľadaní ďalšieho štúdia po skončení ZŠ a následnom financovaní strednej školy. Otec v tom čase vlastnil v obci malé potraviny, v ktorých mu rada pomáhala. Otec jej s mamou veľmi pomohol pri príprave svadby a jej financovaní. Otec pomáhal aj pri stavbe domu, a to najmä varením počas brigád. Po tom, ako sa jej narodili deti, otec keď bol doma, tak jej pomáhal. K vnúčatám bol veľmi pozorný a starostlivý. Deti ho mali veľmi radi. Správa o smrti otca ju veľmi zasiahla, ale musela sa pred deťmi ovládať. Deťom musela oznámiť, že dedka už nevidia. Rozhovor bol veľmi ťažký a traumatizujúci. Všetky veci na polícii vybavovala spolu s manželom. Noci po smrti otca nespala, musela užívať lieky na upokojenie, neskôr na spánok. Stratu otca aj dedka jej detí považuje za vážny zásah do jej práv a práv jej rodiny. Najmä vo vzťahu k deťom je toho názoru, že obe stratili veľmi blízku osobu, ktorú mali veľmi radi a ktorá by im bola oporou aj v ďalších rokoch.

Pred podaním žaloby sa pokúšali obe žalobkyne so žalovaným uzavrieť mimosúdnu dohodu. Vyzvali ho na zaplatenie nemajetkovej ujmy vo výške 90.000 eur (každá po 45.000 eur). Žalovaný žalobkyni 1/ oznámil, aby vec riešila priamo s poisťovňou s tým, že on túto poisťovňu udalost' poisťovni oznámil a poslal poisťovni aj jej žiadosť.

ALLIANZ - Slovenská poisťovňa a.s. oznámila žalobkyni 1/, že jej z titulu náhrady nákladov spojených s pohrebom a na poškodených veciach pri dopravnej nehode poukazuje na účet poistné plnenie vo výške 2.130,98 eur. Ohľadom náhrady nemajetkovej ujmy poisťovňa oznámila, že povinné zmluvné poistenie sa vzťahuje len na škodu vzniknutú prevádzkou vozidla a nevzťahuje sa na iné nároky, ktoré takýto charakter škody nemajú. Vzhľadom na skutočnosť, že ani žalovaný ani poisťovňa, v ktorej bolo vozidlo poistené, nevyplatili ani časť uplatneného nároku, žalobkyne nemali inú možnosť ako podať žalobu na súd.

Aj napriek tomu, že žalobkyne neboli na otcovi finančne závislé, jeho predčasná a náhla smrť hlboko a významne zasiahla do ich života. S otcom boli často v kontakte a mali medzi sebou hlboké citové väzby. Nebohý otec im bol oporou a pomocou, bol ich poradcom a osobou, ktorej sa zdôverovali.

3. Žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení uviedol, že kontaktoval poisťovňu Allianz Deutschland, ktorá po nehode poverila Allianz Slovenskú poisťovňu ako svojho partnera plniť poistné krytie. Poukázal na to, že žalovaný v danej veci mala byť poisťovňa a nie len on. Auto, s ktorým sa dopravná nehoda stala, bolo poistené v nemeckej poisťovni Allianz Deutschland. Vyjadril nespokojnosť s postupom Allianz Slovenskej poisťovne vo veci (ne)vyplatenia nemajetkovej ujmy žalobkyniam. Opakovane poukazoval na to, že povinné zmluvné poistenie má zahrňovať aj nemajetkovú ujmu a žalovaný má byť poisťovňa. Ohľadom nemajetkovej ujmy navrhol zohľadniť skutočnosť, že v rodine často pretrvávali hádky a nebohý R. C. bol vyhadzovaný spreď dverí domu, kde býval. Preto bol nútený prespávať častokrát v rôznych ubytovniach. Tieto skutočnosti mu uviedol vyšetrovateľ, ktorý vyšetroval dopravnú nehodu.

4. V podaní zo dňa 27.5.2020 právny zástupca žalobkyň uviedol, že kontaktoval Allianz - Slovenskú poisťovňu, a.s., ktorá opakovane oznámila, že pre zahraničného partnera vykonáva iba činnosť korešpondenta v zmysle interných dohôd. Žalovaný je v spore pasívne legitimovaný, čo vyplýva z § 13 Občianskeho zákonníka. Pokiaľ bol žalovaný pre prípad náhrady takejto ujmy poistený, je jeho povinnosťou, aby si to riešil s poisťovňou.

5. Žalovaný v písomnom podaní z 23.6.2020 poukázal na to, že poisťovňa kryla žalobkyniam majetkové škody, avšak nemajetkovú ujmu nechce kryť. Allianz - Slovenskú poisťovňu vyzval na vstup do tohto sporu. Navrhovanú výšku nemajetkovej ujmy považoval za neprimeranú a vysoko nadhodnotenú s poukazom na rozhodnutia okresných súdov, napr. rozhodnutie OS PD sp.zn. 17C/9/2015. Uviedol, že dopravná nehoda sa stala firmou prideleným firemným vozidlom. On teda nie je od samého začiatku pasívne legitimovaný. Žalobu navrhol zamietnuť.

6. Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalobkyne 1/, žalobkyne 2/, oboznámením listinných dôkazov, a to najmä: vyjadrenie poisťovne č.l. 10, rozsudok OS TN 3T/16/2019 č.l. 12, výzva poisťovni č.l. 14, vyjadrenie poisťovne č.l. 15, výzva na intervenciu - mail č.l. 55, podstatný obsah vyšetrovacieho spisu OR PZ v TN č. ČVS:ORP-412/1-VYS-TN-2018, mail č.l. 135, oznámenie č.l. 136, notárska zápisnica č.l. 136, výpis z LV č.l. 137, rozsudok o rozvode č.l. 138, prehlásenie č.l. 139, fotografie č.l. 139-155, oznámenie SP zo dňa 09.02.2021 č.l. 182, rozhodnutie obce o komunálnom odpade č.l. 183, rozhodnutie obce o komunálnom odpade č.l. 184 a zistil tento skutkový stav:

7. Rozsudkom sp.zn. 3T/16/2019 z 28.3.2019 Okresný súd Trenčín schválil dohodu o vine a treste uzatvorenú s prokurátorom Okresnej prokuratúry v Trenčíne s obvineným W.. O. J., podľa ktorej obvinený uznáva vinu za spáchaný skutok, že dňa 19.5.2018 v čase približne o 3.50 hodine viedol osobné motorové vozidlo zn. Volkswagen Golf EČV: SIM KB 181 „D“ po ceste č. 1/9 v smere od hraničného priechodu Drietoma na Bánovce nad Bebravou, keď počas jazdy v katastrálnom území obce Trenčianska Turná prešiel s vozidlom do protismeru, kde sa zrazil s nákladnou súpravou zloženou z ťahača Volvo EČV: 8B96141 „CZ“ s návesu zn. KRONE, EČV: 9B96323 „CZ“, po náraze sa nákladná súprava vzpriečila, dostala sa do šmyku a prešla do protismeru, kde do pravej prednej časti ťahača Volvo narazilo osobné motorové vozidlo zn. Škoda Felicia, EČV: PU 636 BT, ktoré viedol R. C., od hraničného priechodu Drietoma na Bánovce nad Bebravou, po náraze do ťahača bolo vozidlo zn. Škoda Felicia odhodené mimo cestu do poľa, kde sa prevrátilo na strechu, pri dopravnej nehode utrpel vodič R. C. úrazovo-krvácavý šok v dôsledku kompresívnych poranení orgánov hrudníka a brucha s krvácaním do hrudnej a brušnej dutiny v dôsledku ktorých na mieste nehody zomrel a obvinený svojím konaním porušil ustanovenie § 9 ods. 1 s poukazom na § 137 ods. 2 písm. c) zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke tým, že nevedol vozidlo v pravom jazdnom pruhu a porušil pravidlá cestnej premávky, v ktorého dôsledku vznikla dopravná nehoda pri ktorej sa inému ublížilo na zdraví, teda inému z nebanlivosti spôsobil smrť, pričom čin spáchal závažnejším spôsobom konania - porušením dôležitej povinnosti uloženej mu podľa zákona. Svojím konaním spáchal prečin usmrtenia, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody v trvaní 3 roky s podmieneným odkladom výkonu trestu a uložením skúšobnej doby v trvaní 3 rokov za súčasného uloženia probačného dohľadu nad jeho správaním a uloženia povinnosti hlásiť sa jedenkrát ročne na základe predvolania k probačnému a mediačnému úradníkovi Okresného súdu v Trenčíne. Zároveň mu bol uložený trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá každého druhu v trvaní 4 roky. Poškodení G. T. a R. M. boli s nárokom na náhradu škody odkázaní na civilný proces. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 28.3.2019.

8. Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s. žalobkyni 1/ oznámila, že vyplatí náhradu škody za pohrebné náklady a poškodenie vecí pri nehode vo výške 2.130,98 eur. Zároveň uviedla, že od zahraničného

partnera Allianz Versicherung AG sa dozvedela, že si žalobkyňa uplatnila aj nemajetkovú ujmu a oznámila jej, že pri likvidácii poisťnej udalosti postupuje Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s. v zmysle platných právnych predpisov platných v Slovenskej republike (zákon č. 381/2001 Z.z., zákon č. 40/1964 Zb.) a skonštatovala, že právna úprava zodpovednosti za škodu neurčuje, ani sa neodvoláva na iné právne predpisy, ktoré by určovali, že v prípade smrti je poškodeným rodinný príslušník zomretého. Povinné zmluvné poistenie sa týka poistenia zodpovednosti za škodu vzniknutú prevádzkou motorového vozidla, preto sa nevzťahuje na iné nároky, ktoré takýto charakter škody nemajú.

9. Žiadosťou zo dňa 24.5.2019 bolo preukázané, že žalobkyne žiadali Allianz - Slovenskú poisťovňu, a.s. o poskytnutie výplaty nemajetkovej ujmy za smrť ich otca. Poisťovňa podaním z 12.6.2019 oznámila, že trvá na svojom stanovisku s poukazom na nejednotnosť rozhodnutí súdov v otázke pasívnej vecnej legitimácie poisťovne v takýchto konaniach.

10. Z mailovej komunikácie žalovaného je zrejmé, že vyzýval Allianz - Slovenskú poisťovňu, a.s. na vstup do konania. Poisťovňa na výzvu nereagovala, vstup do konania neoznámila.

11. Z vyšetrovacieho spisu ČVS:ORP-412/1-VYS-TN-2018, konkrétne zo zápisnice o výsluchu obvineného (žalovaného v tomto konaní) z 5.10.2018 vyplýva, že žalovaný (ako sám pred vyšetrovateľom uviedol) riadil služobné vozidlo z Nemecka na ceste domov do Handlovej. Na cestu vyrazil neskoro po obede a keď už bol pred Trenčínom, pravdepodobne vplyvom mikrospánku prešiel do protismeru.

12. Žalobkyňa 1/ vo svojej výpovedi na pojednávaní dňa 3.12.2020 uviedla, že s otcom žila v spoločnej domácnosti až do jeho smrti spolu s matkou, hoci rodičia boli rozvedení. Aj po rozvode zostal otec bývať v rodinnom dome, ktorý pred rozvodom prepísali na žalobkyne - na každú v podiele 1. Obaja rodičia mali doživotné právo bývania v rodinnom dome. Otec aj po rozvode prispieval na domácnosť, robieval nákupy (keďže ona ani matka nemali auto). V čase nehody mal otec 67 rokov, bol na dôchodku, ale pracoval ako kuchár. Naučil ju variť, starať sa o domácnosť. Od otca finančne závislá nebola. Otec podľa nej neuvažoval o tom, že by odišiel z rodinného domu, lebo tento postavili spolu s matkou, mal k nemu vzťah a nechcel odísť. Ona zvažovala, že by otcovi kúpila byt, alebo prerobila spodok rodinného domu, aby sa s matkou nestretávali a nehádali sa, ale otec nechcel. Cez týždeň otec nebol doma, robil na chate W.. Domov chodil cez víkend a cez týždeň bol na chate. Takto na týždňovkách pracoval asi od roku 2007. Smrť otca znášala zle, naposledy ho videla týždeň pred nehodou. V pondelok po nehode išla do práce, ale zobrala si týždeň dovolenku. Týždeň po nehode brala Lexaurin, ktorý jej dala matka. U lekára, ani psychológa nebola. Je slobodná, deti nemá. V dospelom veku spoločné záujmy s otcom nemali. Asi 7 rokov dozadu cez víkend nemali s otcom žiaden spoločný program. Za posledných 5-7 rokov sa jej v živote nestalo nič v takom rozsahu, aby jej bol otec nápomocný. Vždy si vystačila sama. Otec jej stále chýba.

13. Žalobkyňa 2/ vo svojej výpovedi na pojednávaní dňa 3.12.2020 uviedla, že s otcom aj matkou bývali spolu v rodinnom dome do roku 2005, kedy sa vydala. Teraz býva s rodinou (manželom a tromi deťmi) v rodinnom dome tiež v obci P. I., vzdialenom od rodičovského domu asi 500 m. Keď stavali rodinný dom, otec pomáhal hlavne pri varení. Pomáhal aj s deťmi, keď bola na materskej dovolenke. Keď prišiel na návštevu, vždy deťom niečo priniesol. Otec jej občas požičiaval peniaze, niekedy aj odpustil dlh. Nebola na ňom finančne závislá. Otec sa zúčastňoval rodinných osláv spolu s matkou. S otcom mala dobrý vzťah, bol nekonfliktný, občas „vybuchol“, keď už toho bolo veľa, hádali sa s matkou kvôli jeho orientácii. Otec nechcel odísť z rodinného domu, lebo tento postavil vlastnými rukami a mal v ňom právo doživotného bývania. Kontakt s otcom bol v poslednom období zúžený len na návštevy cez víkend. Nikde s ním ani cez víkend nechodili. Chodieval jej gratulovať, keď mala narodeniny, alebo meniny. Vianoce trávil vždy s matkou a sestrou (žalobkyňou 1/). Smrť otca znášala ťažko, ale musela sa držať kvôli deťom. S manželom vybavovala pohreb. Brala Lexaurin, ktorý jej dala matka. V pondelok po nehode mala dovolenku, ale v utorok už bola v práci. Psychológa ani odborného lekára nenavštívila. Uviedla, že nemá vedomosť, že by otec musel niekde inde prespávať, alebo že by sa doma často hádali.

14. Svedok C. T. na pojednávaní dňa 2.2.2021 uviedol, že v čase, keď sa stala dopravná nehoda, pracoval ako vyšetrovateľ v Trenčíne. Mal vtedy službu. Po príchode na miesto nehody odvážali R. C. do márnice. Pri rozhovore s dcérou zomrelého spomenula, že robil kuchára a že spolu nežili. Nevedel dcéru zomrelého identifikovať. Zomrelého nepoznal, nikdy nebol v jeho domácnosti pred nehodou, ani

po nej. Nevedel uviesť, ako žil otec žalobkyň, pretože dcéra vtedy povedala, že je vydatá, zrejme preto spolu nežili. Nebol svedkom žiadnych hádok v ich domácnosti. Dcéra zomrelého nespomenula, že by ho dcéry vyhodili z domu. Dcéru vypočúval 2 až 4 týždne po nehode.

15. Svedok G. T. na pojednávaní dňa 2.2.2021 uviedol, že žalobkyne nepozná. Poznal zomrelého R. C. a to asi 6 rokov. Stretávali sa. R. C. mal exekúcie, preto vozidlo Škoda Felicia bolo napísané na svedka, aj keď patrilo R. C.. V domácnosti R. C. nikdy nebol, raz bol pred ich domov. R. C. v rodinnom dome v P. I. nebýval, býval po ubytovniach. Rozprávali sa spolu aj o rodine. S manželkou mali nezhody. Nemal dobré vzťahy so žalobkyňami, lebo bol gay. S manželkou sa rozviedol. Svedok s neistotou uviedol, že R. C. mu hovoril, že majetok prepísal na manželku. Asi 60 dní po autonehode išiel na adresu trvalého pobytu R. C. pýtať si peniaze, lebo odťahová služba si účtovala za odťahnutie poškodeného vozidla okolo 400 eur. Peniaze žiadal od rodiny R. C. (dcéry a bývalej manželky) ktorá na neho zavolała políciu. Uviedol, že R. C. mu spomenul, že do rodinného domu, v ktorom mal trvalé bydlisko, chodil asi raz za mesiac. Chodil si tam prať veci. Keď tam prišiel, aj tam prespal. So svojou rodinou čas netrúvil, nemali žiadny spoločný program. O dcérach pred ním nehovoril. Mal vzťah k vnúčatám, robil im torty, keď mali sviatok. R. C. mu spomenul, že manželka s dcérou ho z domu vyhodili. Vnúčatá navštevoval asi raz za mesiac a keď mali sviatky. V spoločnej domácnosti so žalobkyňou 1/ a bývalou manželkou nežil, na domácnosť neprispieval.

16. Právny zástupca žalobkyň považoval tvrdenia žalovaného, že v čase nehody viedol služobné vozidlo za irelevantné, pretože predmetom konania nie je náhrada škoda, ale náhrada nemajetkovej ujmy. Podľa jeho názoru je potrebné oddeliť konanie o náhradu škody od konania o náhrade práv pri zásahu do ochrany osobnosti. V danom prípade jednoznačne do osobnostných práv žalobkyň zasiahol žalovaný tým, že svojím zavineným konaním spôsobil dopravnú nehodu, ktorej následkom bola smrť ich blízkej osoby, čo bolo preukázané v rámci trestného konania. Aj napriek tomu, že žalobkyne neboli na nebohom otcovi finančne závislé, jeho predčasná náhla smrť hlboko a významne zasiahla do ich života, do života ich rodín a to aj do života maloletých detí, ktoré boli vnúčatami nebohého. S otcom boli žalobkyne v častom kontakte, mali medzi sebou blízke a hlboké vzťahy. Nebohý otec im bol v určitých veciach oporou, poradcom, pomocou a bol aj osobou, ktorej dôverovali. Vzhľadom na tieto skutočnosti má za to, že žaloba je dôvodná a požadovaná výška nemajetkovej ujmy v peniazoch je adekvátna.

17. Právny zástupca žalovaného uviedol, že je nesporne dané, že žalovaný spôsobil zásah do osobnostných práv žalobkyň, čo je napokon objektivizované schválením dohody o vine a treste. Poukázal na to, že v čase, kedy došlo k tejto tragickej udalosti, žalovaný riadil vozidlo, ktorého prevádzkovateľom bola právnická osoba, u ktorej on bol zamestnaný a podľa jeho názoru zodpovedá minimálne solidárne rovnako tento zamestnávateľ za škodu spôsobenú na strate ľudského života. Žalovaná mala byť aj poisťovňa, ktorá poisťovala prevádzkovateľovi toto vozidlo. S požadovanou výškou nároku nesúhlasil poukazujúc na súdne rozhodnutie č. 6Po/1421/2015 z Českej republiky, český Občiansky zákonník, prax slovenských a českých súdov. Za spravodlivé odškodnenie považoval náhradu v rozmedzí 10.000 eur až 12.000 eur pre pozostalé osoby. Obzvlášť v prípade pozostalých osôb, ktoré nie sú ekonomicky závislé na zomrelom. Intenzita vzájomného vzťahu je samozrejme slabšia a nie je taká silná ako keď sú pozostalými maloleté osoby.

18. Z notárskej zápisnice spísanej notárom JUDr. Dušanom Mikitom, č. N 106/01, Nz 104/01 z 19.3.2001 vyplýva, že rodičia žalobkyň darovali žalobkyňi 1/ a žalobkyňi 2/ do podielového spoluvlastníctva rodinný dom súp. č. X46 postavený na parc. č. XXX v P. I., každej podiel 1 a pozemok parc. č. XXX. Zároveň bolo dohodnuté v prospech oboch darcov právo bezplatného doživotného bývania v dome a právo užívať dom bez obmedzenia.

19. Z prehlásenia W.. I. G. z 3.2.2021 vyplýva, že ako konateľ obchodnej spoločnosti Hotel Inovec, s.r.o. počas výkonu práce p. R. C. v r. 2017 na pracovnej pozícii kuchár poskytol menovanému bezodplatne ubytovanie v zamestnaneckej časti hotela. Nejednalo sa o trvalé, ale príležitostné ubytovanie. Išlo o využívanie zamestnaneckej izby na prespanie podľa potreby vzhľadom na to, že hotelová prevádzka sa koná aj v neštandardných pracovných časoch, veľa akcií končilo vo večerných hodinách a pracovisko sa nachádza vo vzdialenej lokalite.

20. Rozsudkom Okresného súdu Trenčín č.k 26C/58/2017-17 zo 14.5.2010 bolo preukázané, že manželstvo R. C. a S. C. bolo rozvedené. Rozsudok o rozvode nadobudol právoplatnosť 24.5.2010.

21. Predložené fotografie preukazujú, že R. C. sa zúčastňoval rodinných osláv.

22. Svedok G. M. (manžel žalobkyne 2/) na pojednávaní dňa 15.8.2022 uviedol, že R. C. poznal odmalička, žili v jednej dedine. Po sobáší s jeho dcérou (žalobkyňou 2/) sa ich vzájomné vzťahy ešte upevnili. Asi pol roka po svadbe žil v ich rodinnom dome. R. C. chodieval domov na víkend, cez pracovné dni býval v mieste pracoviska. Aj po odsťahovaní sa z ich rodinného domu sa stále navštevovali, hlavne keď boli deti malé. Pravidelne chodili na nedeľné kavičky, pri ktorých bol často prítomný aj R. C.. R. C. navštevoval aj jeho domácnosť. Po príchode z práce po týždni sa u nich zastavil na 2-3 hodiny. Svedok nebol prítomný pri tom, že by ho niekto vyhadzoval z domu. Od R. C. mal informáciu, že prispieval na chod domácnosti sumou asi 150 eur. V domácnosti pomáhal najmä tým, že varil a piekol. Keď prišlo drevo, štiepal ho a upratoval. S vnúčatami mal vynikajúci vzťah. Na narodeniny, alebo meniny prišli vždy na oslavu (aj s bývalou manželkou a dcérou). Manželka (žalobkyňa 2/) znášala smrť otca veľmi zle, brala aj lieky na upokojenie. Deti boli z tejto udalosti veľmi emotívne rozložené. Po operácii pruhu sa o neho starala bývalá manželka a dcéra (žalobkyňa 1/). Keď boli deti malé, navštevovali sa každý týždeň. Neskôr to bolo asi 2 krát do mesiaca a hlavne na rodinných oslavách.

23. Svedok C. X. na pojednávaní dňa 15.8.2022 uviedol, že žalobkyne pozná odmalička, navštevoval ich rodičov asi od roku 1990. Jeho manželka pracovala s ich matkou. Aj po rozvode mal R. C. v dome v P. I. svoju izbu. O súkromí sa veľmi nerozprávali, hlavne o práci. Vravieval mu, že chodieval za vnúčatami a na kávu k dcére. Nespomínal mu, že by bol vyhadzovaný z domu. Od bývalej manželky R. C. má vedomosť, že prispieval na domácnosť sumou 100 - 150 eur mesačne. S rodičmi žalobkyň sa navštevovali aj po rozvode, asi 1x do mesiaca. Aj po rozvode chodieval s bývalou manželkou na oslavy a návštevy k príbuzným. K tomu, ako smrť otca prežívali jeho dcéry, sa nevedel vyjadriť. Potvrdil, že žalobkyňa 1/ žila s otcom pred jeho smrťou v spoločnej domácnosti. Chodieval na cintorín v P. I.. Hrob R. C. býva upravený, stará sa oň bývalá manželka zomrelého.

24. Z oznámenia Sociálnej poisťovne z 9.2.2021 je zrejmé, že R. C. bol dôchodok ku dňu smrti vyplácaný v hotovosti na adresu bydliska P. I. XXX.

25. Z rozhodnutí obce P. I. č. 151/2017 a č. 146/2018 vyplýva, že miestny poplatok za komunálne odpady a drobné stavebné odpady bol v období 1.1.2017 až 31.12.2018 vyrubený za 3 osoby - C. W., C. R., C. S., adresa trvalého pobytu P. I. XXX.

26. Podľa čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, každý má právo na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života, obydlia a korešpondencie.

27. Podľa čl. 10 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a čl. 19 ods. 2 Ústava SR, každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

28. Podľa § 193 veta tretia Civilného sporového poriadku, ďalej je súd viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihnutelný podľa osobitného predpisu, a o tom, kto ich spáchal, ako aj rozhodnutím o osobnom stave, vzniku alebo zániku spoločnosti.

29. Podľa § 427 ods. 1 Občianskeho zákonníka, fyzické a právnické osoby vykonávajúce dopravu zodpovedajú za škodu vyvolanú osobitnou povahou tejto prevádzky.

30. Podľa § 11 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

31. Podľa § 13 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov, a aby jej bolo dané primerané zadosťučinenie. Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Výšku náhrady

podľa odseku 2 určí súd, s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

32. Súd je v civilnom sporovom konaní viazaný tým, že bol spáchaný trestný čin a kto ho spáchal. V danej veci pritom ani nebolo sporným, že žalovaný dňa 19.5.2018 spôsobil dopravnú nehodu, pri ktorej zahynul otec žalobkýň, R. C..

33. Žalovaný namietal jeho pasívnu vecnú legitímáciu v spore, pričom najprv poukazoval na to, že žalovaným mala byť iba poisťovňa, v ktorej bolo poistené vozidlo, ktorým bola dopravná nehoda spôsobená. Neskôr poukazoval na to, že k dopravnej nehode došlo firemným vozidlom, teda vozidlom, ktorého prevádzkovateľom bol zamestnávateľ žalovaného, a tento mal byť žalovaným v danom spore.

Právny zástupca žalovaného v záverečnej reči uviedol, že zamestnávateľ žalovaného má minimálne solidárnu zodpovednosť za spôsobenú škodu a túto je možné nahradiť aj zo zákonného poistenia.

Právny zástupca žalobkýň k pasívnej legitímácii žalovaného uviedol, že je irelevantné či žalovaný viedol vozidlo počas výkonu práce, pretože predmetom sporu nie je náhrada škody, ale náhrada nemajetkovej ujmy, pričom podľa jeho názoru je potrebné oddeliť konanie o náhradu škody od konania o náhrade práv pri zásahu do ochrany osobnosti.

34. Primárne súd skúmal vecnú legitímáciu v danom spore. Vecnou legitímáciou sa rozumie stav vyplývajúci z hmotného práva, v rámci ktorého je jeden z účastníkov nositeľom oprávnenia (je aktívne legitimovaný) a druhý účastník je nositeľom právnej povinnosti (je pasívne legitimovaný).

Aktívnu legitímáciu žalobkýň na podanie žaloby mal za preukázanú s poukazom na ust. § 11 a § 13 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), keďže žalobkyne sú dcérami osoby, ktorej bola pri dopravnej nehode spôsobená smrť.

35. Z vykonaného dokazovania - z rozsudku Okresného súdu Trenčín je nesporné, že dopravnú nehodu dňa 19.5.2018 v čase približne o 3.50 hod., pri ktorej došlo k usmrteniu R. C. (otca žalobkýň) zavinil žalovaný ako vodič motorového vozidla, ktoré viedol v smere od hraničného priechodu Drietoma na Bánovce nad Bebravou. Nebola spornou skutočnosť, že vozidlo bolo poistené v nemeckej poisťovni. Táto skutočnosť bola zrejماً aj z vyjadrenia Allianz - Slovenskej poisťovne, a.s. (č.l. 15).

36. Žalovaný od začiatku konania poukazoval na to, že náhrada nemajetkovej ujmy spôsobenej dopravnou nehodou má byť krytá z povinného zmluvného poistenia motorového vozidla. Tu súd s poukazom na judikatúru Najvyššieho súdu SR (sp. zn. 6Cdo/164/2018, R 61/2018 a ďalšie), rozsudok Súdneho dvora Európskej únie C-22/12 vo veci Haasová a uznesenie ústavného súdu sp. zn. I. ÚS/474/2016 uvádza, že po vydaní týchto rozhodnutí je už judikatúra v otázke pasívnej legitímácie poisťovne v takýchto sporoch jednotná a aj nemajetková ujma za zásah do osobnostných práv pozostalých je predmetom povinného zmluvného poistenia v zmysle zákona č. 381/2001 Z.z.

V danom spore však žalobkyne označili za žalovaného iba vinníka dopravnej nehody - vodiča motorového vozidla, nie poisťovňu, v ktorej bolo vozidlo poistené. Medzi týmito osobami pritom nejde o nerozlučné spoločenstvo, ale samostatné procesné spoločenstvo podľa § 76 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), a preto žalobkyne mali možnosť domáhať sa celého plnenia alebo jeho časti voči všetkým solidárnym dlžníkom súčasne, alebo voči každého solidárnemu dlžníkovi v osobitnom konaní (viď uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 5Cdo/191/2019 z 12.8.2021). S poukazom na uvedené je žalovaný v danom spore pasívne legitimovaným subjektom a absencia poisťovne na strane žalovanej nespôsobuje neúplnosť žalovaných subjektov, pre ktorú by bolo potrebné žalobu zamietnuť.

Žalovaný namietal nedostatok svojej pasívnej legitímácie (v podaní z 23.6.2020, č.l. 58) aj z dôvodu, že k dopravnej nehode došlo firemným vozidlom a jazdy, ktoré na ňom vykonával, mali firemný účel. Poukázal na 420 ods. 2 OZ, podľa ktorého škoda je spôsobená právnickou alebo fyzickou osobou, keď bola spôsobená pri ich činnosti tými, ktorých na túto činnosť použili. Tieto osoby samy za škodu takto spôsobenú podľa tohto zákona nezodpovedajú; ich zodpovednosť podľa pracovnoprávných predpisov nie je tým dotknutá. Preto mal byť podľa neho žalovaným jeho zamestnávateľ. Ako už bolo uvedené, motorové vozidlo bolo poistené v nemeckej poisťovni. Nebolo sporným, že išlo o služobné

(nie súkromné) vozidlo žalovaného. Žalovaný však svoje tvrdenie, že pri dopravnej nehode plnil činnosti pre svojho zamestnávateľa žiadnym spôsobom nepreukázal. Z vyšetrovacieho spisu OR PZ v Trenčíne, ČVS:ORP-412/1-VYS-TN-2018, ktorý je súčasťou oboznamovaného spisu Okresného súdu Trenčín sp. zn. 3T/16/2019 vyplýva opak. Žalovaný v pozícii obvineného počas svojho výsluchu pred vyšetrovateľom do zápisnice dňa 5.10.2018 uviedol, že „.....toho dňa riadil služobné vozidlo z Nemecka na cestu domov do Handlovej....“. Na základe uvedeného má súd za to, že žalovaný ako vodič motorového vozidla, ktorým bola spôsobená dopravná nehoda spôsobil dopravnú nehodu v čase, kedy nevykonával činnosť pre svojho zamestnávateľa a v čase dopravnej nehody si neplnil pracovné povinnosti. Preto je žalovaný pasívne legitimovaným subjektom (viď uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 7Cdo/283/2019 z 28.2.2022).

37. Konaním vodiča - žalovaného bola naplnená skutková podstata prečinu usmrtenia, a jeho konaním došlo k neoprávnenému zásahu do práv žalobkýň na ochranu osobnosti, konkrétne k zásahu do práv na súkromie, ako jedného z čiastkových osobnostných práv fyzickej osoby, ktorému poskytuje ochranu § 11 Občianskeho zákonníka. V posudzovanom prípade je tento zásah hlboký a nereparovateľný.

38. Smrť rodinného príslušníka pri dopravnej nehode je neoprávneným zásahom do práva fyzických osôb na súkromný a rodinný život. Podstata súkromného, rodinného života pritom spočíva v oprávnení fyzickej osoby utvárať, udržiavať a rozvíjať vzťahy medzi členmi rodiny založené na citových väzbách. V tejto súvislosti súd poukazuje na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky napr.: 1/ č. 4Cdo/168/2009, podľa ktorého zásah, ktorý bol spôsobený usmrtením blízkeho rodinného príslušníka pri dopravnej nehode, je neoprávneným zásahom do práva na súkromie a rodinný život, 2/ č. 5Cdo/265/2009, podľa ktorého ak medzi fyzickými osobami existujú sociálne, morálne, citové a kultúrne vzťahy vytvorené v rámci ich súkromného a rodinného života, môže porušením práva na život jednej z nich dôjsť k nedovolenému zásahu do práva na súkromie druhej z týchto osôb. Takýmto protiprávnym zásahom tretej osoby do práva na súkromie, resp. práva na rodinný život môže byť ďalšiemu účastníkovi vzťahu spôsobená taká ujma, ktorá mu čiastočne alebo úplne bráni naplňovať jeho citové potreby, t. j. nemajetková ujma postihujúca inú ako majetkovú sféru, sféru osobnostnú, 3/ č. 3Cdo/228/2012, podľa ktorého smrť rodinných príslušníkov fyzickej osoby pri dopravnej nehode je neoprávneným zásahom do práva fyzickej osoby na súkromný a rodinný život.

39. Uvedené rozhodnutia tiež potvrdzujú, že sa uplatňuje ako jednotný názor ten, podľa ktorého právo na súkromie a rodinný život sú chránené ustanovením § 11 OZ, a konanie, ktoré spôsobilo násilné prerušenie väzieb členov rodinného vzťahu stratou blízkej osoby, je konaním, ktoré nesie znaky neoprávneného zásahu do chránených osobnostných práv pozostalých členov rodiny.

40. Žalobkyne 1/ a 2/ v konaní preukázali, že medzi nimi a otcom R. C. existovali sociálne, citové väzby, vytvorené v rámci ich súkromného a rodinného života.

41. Vzťah žalobkýň s otcom sa od ich narodenia prirodzene vytváral a realizoval. V čase smrti R. C. mal formu vzťahu dospelých osôb, vykazoval pritom známky blízkeho vzťahu s citovou emočnou a osobnostnou blízkosťou otca a dcéry (každé zo žalobkýň) k sebe navzájom. Stretávali sa, alebo boli v telefonickom kontakte a užívali si svoju blízkosť.

42. Žalobkyňa 1/ žila s otcom v spoločnej domácnosti, ktorý aj po rozvode v roku 2010 zostal bývať v rodinnom dome s bývalou manželkou a plnoletou dcérou (žalobkyňou 1/). Otec na chod domácnosti prispieval finančne, v prípade potreby zabezpečoval nákupy, pomáhal s niektorými prácami okolo domu. Žalovaný v priebehu konania tvrdil, že podľa jeho informácií R. C. v spoločnej domácnosti so žalobkyňou 1/ nežil, bol vyhadzovaný z domu. Túto skutočnosť žalovaným navrhovaný svedok C. T. nepotvrdil, k spolužitiu žalobkyne 1/ a jej otca sa nevedel vyjadriť. Svedok G. T. vo svojej výpovedi uviedol, že R. C. nebýval v rodinnom dome v P. I., netrúvil čas so svojou rodinou, že vzájomné vzťahy žalobkýň a ich otca neboli dobré, že ho manželka s dcérou z domu vyhodili. Tieto ním tvrdené skutočnosti však boli vyvrátené výpoveďami ďalších svedkov (C. X., G. M.) a listinnými dôkazmi (potvrdenie Sociálnej poisťovne o vyplávaní dôchodku v hotovosti na adrese P. I. XXX, rozhodnutie obce P. I. o vyrubení miestneho poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady, notárskou zápisnicou, z ktorej je zrejmé právo doživotného bývania v rodinnom dome v P. I., potvrdenie bývalého zamestnávateľa R. C., že mu bola k dispozícii zamestnanecká miestnosť na prespatie v prípade potreby, nie trvalé bývanie, fotografie zobrazujúce rodinné oslavy za prítomnosti R. C.). Výpoveď svedka G. T. pritom

mohla byť ovplyvnená aj udalosťami, ktoré súviseli s náhradou výdavkoch za odťah motorového vozidla Škoda Felicia, ktoré svedok požadoval od žalobkyne 1/ a jej matky, ktoré na neho privolali políciu. Jeho výpoveď vykazuje aj určité nepresnosti (napríklad tvrdenie, že R. C. previedol majetok na manželku), čo odôvodňuje vznik pochybností o znalosti rodinných pomerov zomrelého.

43. Žalobkyňa 2/ sa z rodičovského domu odsťahovala asi pol roka po vydaji. Býva so svojou rodinou v rodinnom dome vzdialenom od rodičovského asi 500 metrov. S otcom sa vídala pravidelne, chodieval k nej na kávičku, pozývala ho na rôzne rodinné oslavy. Otec mal obzvlášť blízky vzťah k jej deťom, ktorým pri každej návšteve niečo doniesol, piekol im torty pri príležitosti sviatkov. Úroveň a kvalita vzájomných vzťahov žalobkyňa a otca (i s poukazom na výpovede svedkov, predložené fotografie) svedčí o blízkom, úprimnom a plnohodnotnom vzťahu rodiča a dospelých detí.

44. Strata otca do života žalobkyň zasiahla výrazným spôsobom. Išlo o nečakané, tragické úmrtie, na ktoré bezprostredne reagovali emočným šokom. Prebiehala u nich smútková reakcia. Ich život sa stratou tejto blízkej osoby navždy zmenil. Ukončila sa im príležitosť komunikovať, žiadať či už o radu alebo odpustenie, príležitosť mať spoločné zážitky. Citovú väzbu k blízkej osobe akou je otec nebolo možné nahradiť.

45. Ustanovenie § 13 OZ obsahuje prostriedky ochrany osobnostných práv: a/ návrh na upustenie od neoprávnených zásahov, b/ návrh na odstránenie následkov už uskutočnených zásahov, c/ návrh na poskytnutie primeraného zadosťučinenia.

46. Žiadna forma morálneho zadosťučinenia podľa § 13 ods. 1, posledná časť vety OZ, ani trestná sankcia nepostačujú na to, aby bola primerane vyvážená a zmiernená vzniknutá nemajetková ujma na strane žalobkyň, ktorých právo na ochranu osobnosti bolo neoprávneným zásahom porušené s neodstrániteľnými následkami.

47. Pre určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy ustanovenie § 13 ods. 3 OZ zakotvuje taxatívne dve kritéria, a to závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy a ďalej okolnosti, za ktorých k neoprávnenému zásahu do osobnosti fyzickej osoby došlo.

48. Zásah do práva na ochranu osobnosti žalobkyň 1/ a 2/ nie je možné odstrániť morálnou satisfakciou, resp. vydaním odsudzujúceho trestného rozhodnutia. Smrť blízkej osoby prináša množstvo zložitých prežívaní. V danom prípade išlo o náhle, tragické úmrtie otca. V tejto súvislosti prežívali žalobkyne citový otras, emočný šok. Smútok za otcom si žalobkyne museli prežiť, bol vnútorne bolestivý. Následky neoprávneného zásahu do osobnosti žalobkyň sú neodstrániteľné, navždy stratili možnosť, aby bol otec súčasťou ich súkromného, rodinného života. Nemôžu už pociťovať z jeho strany blízkosť, záujem o ich osobu, oporu. Sú ochudobnené o sféru vzťahov s otcom, o možnosť prežívať s ním pozitívne, prípadne aj negatívne stránky života. Žalobkyňa 1/ prišla o osobu, s ktorou žila v spoločnej domácnosti (čo má vplyv aj na zabezpečenie chodu domácnosti po materiálnej (aj pracovnej) stránke). Žalobkyňa 2/ prišla o osobu, ktorá bola oporou aj pre jej deti, ktoré taktiež stratili možnosť „oprieť sa“ o dedka, pošťožovať sa mu, podeliť sa s ním o úspech, osvojiť si jeho skúsenosti a pod.

49. Žalobkyne 1/ a 2/ boli v čase dopravnej nehody dospelé, napriek tomu bol otec výraznou osobou v ich živote, mali k nemu pozitívny vzťah, boli s ním v kontakte, tešili sa z jeho prítomnosti. Na druhej strane však nebolo zistené, že by strata otca zanechala u nich následky fatálneho charakteru, spočívajúce v závažnom a neodstrániteľnom zhoršení ich zdravotného stavu, v materiálnej odkázanosti osoby, atď. Otec sa počas týždňa zdržiaval mimo domu - pracoval na týždňovky a prespával v zariadeniach na ubytovanie poskytnutých jeho zamestnávateľom. Žalobkyne, aj vzhľadom na ich vek, nemávali s otcom spoločný program, každý mal vlastné záujmy.

50. Pri určovaní výšky náhrady súd zohľadnil intenzitu, rozsah a trvanie zásahu, vzájomné vzťahy medzi žalobkyňami a ich zosnulým otcom, prihliadol aj na vek zomrelého a žalobkyň, otázku hmotnej závislosti žalobkyň na zomrelom otcovi, neposkytnutie inej satisfakcie okrem prejavenej ľútosti žalovaným. V neposlednom rade súd prihliadol aj na skutočnosť, že otec žalobkyň nemal žiadne spoluzavinenie na vzniku nehody. Pokiaľ ide o rozhodovaciu prax súdov vo veciach o náhradu nemajetkovej ujmy, nie je možné vyvodit' žiaden objektivizovateľný trend toho, aká by mala byť výška náhrady nemajetkovej ujmy, okolnosti každého prípadu sa totiž líšia. Jej základom je zistenie skutkových okolností, ktoré

umožnia úvahu na určitom kvalitatívnom posúdení základných súvislostí. Každý spor vychádza z iných skutkových okolností, napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 4Cdo/139/2011 - sudy priznali rodičom dieťaťa zomrelého pri dopravnej nehode 15.000 eur, rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/143/2017 - náhrada priznaná v sume 6.000 eur v prípade smrti matky plnoletej dcéry, ktorá s ňou žila v spoločnej domácnosti.

51. V dôsledku neoprávneného zásahu žalovaného došlo k násilnému pretrhnutiu rodinných a citových väzieb žalobkyň s otcom. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že žalovaný svojim protiprávnym konaním zaviniel dopravnú nehodu, následkom ktorej zahynul otec žalobkyň, čím závažným spôsobom zasiahol do ich súkromia. Súčasťou práva na súkromie je aj rodinný život, ktorý zahŕňa vzťahy medzi blízkymi príbuznými, pričom strata otca je nepochybne neodčiniteľnou ujmom. Náhradu nemajetkovej ujmy súd považuje za primerané zadosťučinenie. Náhrada nemajetkovej ujmy nie je peňažná náhrada „za život“, ale prostriedkom na zmierenie následkov, ktoré nastali v dôsledku zásahu do osobnostnej sféry fyzickej osoby - v danej veci žalobkyň. Nikdy nemôže byť úplnou náhradou a nemôže slúžiť ani ako „nástroj pomsty“ voči osobe, ktorá do života žalobkyň výrazne zasiahla. Žiadna peňažná náhrada (ani nízka, ani vysoká) nemôže byť dostačujúcim prostriedkom ochrany osobnosti v takomto prípade. Suma, ktorú si žalobkyne 1/ a 2/ uplatňujú (každá po 25.000,- eur) je podľa súdu neprimerane vysoká. Za primeranú súd s poukazom na vyššie uvádzané skutočnosti považuje náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 10.000,- eur u každej zo žalobkyň. V prevyšujúcej časti súd žalobu zamietol.

52. Podľa § 255 ods. 1, ods. 2 Civilného sporového poriadku súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

53. Zásadu úspechu vo veci treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu, alebo od znaleckého posudku. V týchto prípadoch však nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bol aspoň sčasti priznaný uplatnený nárok, pretože ho nemožno zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku konania založeného na úvahe súdu alebo znaleckej činnosti. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania je potrebné rozlíšiť, čo je základné a čo sprevádzajúce. Za základné sa považuje rozhodnutie, že do práva žalobkyň bolo zasiahnuté. Výška ujmy je potom naväzujúca. Preto súd považuje žalobkyne za plne úspešné (keďže mali plný úspech čo do základu uplatneného nároku a výška plnenia závisela od úvahy súdu).

Náhrada trov konania im však patrí iba z prisúdenej sumy. Pri uplatňovaní nároku na náhradu škody je žalobca povinný v žalobe uviesť jeho požadovanú výšku. Z povahy nároku však vyplýva, že presné stanovenie výšky plnenia je závislé od úvahy súdu. Je preto spravodlivé, aby súdom prisúdená výška plnenia bola braná za základ pre výpočet jednotlivých trov konania, vrátane tarifnej hodnoty pre určenie základnej sadzby tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby v prípade, že strana je zastúpená advokátom, lebo až vtedy je známa hodnota sporu.

54. Podľa § 262 ods. 1, ods. 2 Civilného sporového poriadku o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

55. V konaní bol vypočutý aj svedok (G. T.), ktorý si uplatnil svedočné. Uznesením č.k. 11C/5/2020-163 z 30.7.2021 súd priznal svedkovi svedočné v sume 10,47 eur, ktoré bolo vyplatené z rozpočtových prostriedkov štátu. Tým vznikli trovy konania štátu.

56. Napriek tomu, že nová procesná úprava civilného sporového poriadku neobsahuje ustanovenie o trovách štátu (ako tomu bolo za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku - § 148), aplikáciou základného princípu uvedeného v čl. 4 ods. 2 CSP s použitím ustanovenia § 253 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 CSP je možné štátu náhradu trov konania voči neúspešnej strane sporu priznať aj za právnej úpravy Civilného sporového poriadku.

V danom spore vznikli štátu trovy výsluchom žalovaným navrhovaného svedka a žalovaný bol čo do základu sporu neúspešný. Preto ho súd zaviazal náhradou trov štátu. O výške náhrady trov konania

rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prievidza. O odvolaní rozhoduje Krajský súd Trenčín.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh), odvolanie musí byť podpísané. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný nespĺní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.